

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

ACADEMIE VOOR PODIUMKUNSTEN TE GENT

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 50682

Instelling Academie voor Podiumkunsten
Tweebruggenstraat 59 - 9000 GENT

Beleidsverantwoordelijke Peter MERCKX

Telefoonnummer 09 230 38 83

E-mail apk.bureau@onderwijs.gent.be

Website <https://www.apk-gent.be/>

Bestuur Stad Gent
Botermarkt 1 - 9000 GENT

Start- en einddatum doorlichting 19/02/2024 - 23/02/2024

Inspectieteam Jo STIJNEN
Ann DEBAILLIE
Rieka HÉRIE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De rapportering en oriëntering	9
4.2	In de vakken instrument: klassiek: strijkinstrumenten	10
4.3	In de derde graad woordlab	11
5	Respecteert de academie de regelgeving?	13
6	Samenvatting	14
6.1	In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?	14
6.2	In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?	15
6.2.1	De rapportering en oriëntering	15
6.2.2	De onderwijsleerpraktijk	16
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de rapportering en de oriëntering?
2. In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs waarbij de afstemming op het gevalideerd doelenkader, de effectieve feedback, de materiële leef- en leeromgeving, de leerlingenevaluatie, de leereffecten, de rapportering, de certificering en de oriëntering tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader? In welke mate respecteert ze daarbij de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de academie tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de academie aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de academie stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de academie of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de academie of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere academies inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de academie. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de academie in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de academie niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de academie zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de academie gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de academie kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de academie aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De academie ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de academie een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de academie bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De academie organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Tweebruggenstraat 59 - 9000 GENT
- Achterstraat 18 - 9040 SINT-AMANDSBERG
- Gentstraat 212 - 9041 OOSTAKKER
- Kerkdreef 9 - 9051 SINT-DENIJS-WESTREM
- Zwijnaardsesteenweg 6 - 9820 MERELBEKE
- Bagattenstraat 155 - 9000 GENT
- Sint-Pietersaalststraat 78 - 9000 GENT.

3 In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De academie weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de academiewerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de context van de academie en op de regelgeving. Ze vindt zichtbaar ingang in bepaalde aspecten van de academiewerking zoals in de oriëntering binnen het domein muziek. De academie staat voor de uitdaging een strategie te ontwikkelen om de visie breed uit te rollen in de onderwijsleerpraktijk. De academie stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren, onder meer via doelgerichte professionaliseringsinitiatieven. De academie kan de visie verder afstemmen op de input door haar sterker te laten sporen met de onderwijsleerpraktijk, gericht op een harmonische ontwikkeling van de artistieke competenties.
Organisatiebeleid BENADERT DE VERWACHTING	De academie ontwikkelt en voert een beleid. De academie staat open voor participatie en externe vragen en verwachtingen, maar vertaalt die inbreng in geringe mate in haar keuzes. Ze staat open voor vernieuwing maar laat kansen liggen om expertisedeling tussen de teamleden te stimuleren. Ze communiceert frequent en laagdrempelig over haar werking met interne en externe belanghebbenden; transparant communiceren over haar beleidskeuzes is een werkpunt. Ze zet in op interne en externe samenwerkingen en bewaakt daarbij de positieve impact op de onderwijsleerpraktijk of op de academiewerking. De academie kan de efficiëntie van het beleid verbeteren, onder meer door onderwijskundige thema's systematisch te agenderen op het vakoverleg.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De academie geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet academiebreed. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Uit de onderzoeken onderwijsleerpraktijk blijkt dat de graadplannen in de verschillende domeinen weinig handvaten bieden om een volledig aanbod te realiseren met aandacht voor de verticale en horizontale samenhang van de doelen. De academie laat kansen liggen om een kwaliteitsvolle leerlingenevaluatie en certificering te implementeren vanuit een duidelijke visie op leerlingenevaluatie. Het is een werkpunt om de teamleden doelgericht te ondersteunen bij de verdere leerplanimplementatie.

**Cyclische evaluatie van de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING**

De academie evalueert relevante aspecten van de academiewerking. Zo evalueert ze bepaalde aspecten van de oriëntering in het Kunstenbad en bij de instrumentkeuze. Opeenvolgende evaluaties zijn echter weinig gericht op een continue groei van de kwaliteit. Het is een werkpunt om de academiewerking, met name de onderwijsleerpraktijk, de rapportering en de certificering systematisch en cyclisch te evalueren en daarbij aandacht te hebben voor de resultaten en effecten.

**Betrouwbare evaluatie van
de kwaliteit
VOLGENS DE VERWACHTING**

De academie evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners zoals het academieteam, leerlingen en ouders. Ze benut bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen, onder meer bij de analyse van de leerlingenstromen. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar. De academie kan bij haar evaluaties nog meer aandacht besteden aan de realisatie van de onderwijsdoelen en de verschillende bronnen meer doelgericht inzetten.

**Borgen en bijsturen
BENADERT DE
VERWACHTING**

De academie heeft een zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze heeft een beperkt zicht op de werkpunten in de onderwijsleerpraktijk. De academie bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Ze laat kansen liggen om sterke punten, onder meer de expertise in het lerarenteam, intern te verspreiden. Het is een werkpunt om de academiewerking op basis van evaluaties op een systematische, duurzame wijze bij te sturen.

4 In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De rapportering en oriëntering

Rapportering VOLGENS DE VERWACHTING Het academieteam rapporteert aan leerlingen en ouders over het bereiken van de doelen en over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen. De rapportering vindt tijdig en geregeld plaats. Naast twee digitale rapporteringen organiseert de academie jaarlijks een mondelinge rapportering via een oudercontact. De rapportering is helder en informatief. De rapportering voldoende breed maken door oog te hebben voor alle artistieke competenties, is een aandachtspunt.

Certificering BENEDEN DE VERWACHTING De beslissingen over de certificering van individuele leerlingen zijn weinig of niet gebaseerd op afspraken. De afspraken zijn nauwelijks gekend door de teamleden. De evaluatie van de doelen in het gevalideerd doelenkader is weinig transparant, valide en betrouwbaar en vormt een weinig betrouwbare basis om een objectieve beslissing over de certificering te nemen.

Oriëntering VOLGENS DE VERWACHTING Het academieteam formuleert adviezen op maat in functie van de onderwijsloopbaan van de leerlingen. De oriëntering houdt rekening met zowel de competenties, de interesses en de mening van de leerlingen, als met de mening van de ouders. Tijdens de oriënteringsweken gaat het academieteam in dialoog met leerlingen en ouders over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerling met het oog op een optimale doorstroming in het leertraject. De oriëntering gebeurt zowel op scharniermomenten, bijvoorbeeld bij de keuze van een domein na het Kunstenbad, als tijdens het academiejaar, bijvoorbeeld in functie van het groepsmusiceren. De academie staat voor de uitdaging de oriëntering ook af te stemmen op de gevalideerde studieresultaten en ze academiebreed te optimaliseren. Zo kan ze in het domein woordkunst-drama bij de oriëntering van instromers meer rekening houden met de ingeschatte mogelijkheden van de leerling.

4.2 In de vakken instrument: klassiek: strijkinstrumenten

Afstemming op het gevalideerd doelenkader BENADERT DE VERWACHTING De aangeboden doelen sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leraren schenken vooral aandacht aan de rollen van de vakman en de samenspeler. Het is een werkpunt om heldere leerlijnen te formuleren die de samenhang op horizontaal en verticaal vlak zichtbaar maken en om de doelen evenwichtig aan bod te laten komen.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Het is een aandachtspunt om daarbij zowel te vertrekken vanuit de leerervaring van de leerling als vanuit de vooropgestelde doelen. In de schriftelijke feedback is er aandacht voor de volgende stappen in het leerproces, maar het is nog een uitdaging om vanuit heldere beoordelingscriteria feedback te geven. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend. Ze vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de peerfeedback tijdens lesmomenten.

Materiële leef- en leeromgeving BENADERT DE VERWACHTING De leraren beschikken meestal over de nodige leermiddelen om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen zijn actueel en veilig. De leraren zetten de beschikbare leermiddelen veelal efficiënt in. De infrastructuur is beperkt aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het fysieke comfort en de cohabitatie bemoeilijken het leren en onderwijzen en zijn beperkt stimulerend. Het is een werkpunt om de gedeelde ruimtes in te richten voor evenwaardig gezamenlijk gebruik en om de akoestiek en de geluidsisolatie te verbeteren.

Leerlingenevaluatie BENADERT DE VERWACHTING De evaluatie spoort beperkt met het gevalideerde doelenkader en met het aanbod. Sommige leraren laten kansen liggen om evenwichtig alle doelen te betrekken bij de evaluatie. De leraren laten kansen liggen om het leerproces van de leerling af te stemmen op de resultaten van de evaluatie. Het is een werkpunt om tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie te komen via heldere beoordelingscriteria en gevarieerde evaluatievormen.

Leereffecten VOLGENS DE VERWACHTING De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen grotendeels de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. Er is een gunstige doorstroming naar het socio-culturele veld. De leraren stimuleren de studievoortgang van elke leerling, onder meer door een onderbouwde oriëntering.

4.3 In de derde graad woordlab

Afstemming op het gevalideerd doelenkader BENADERT DE VERWACHTING De aangeboden doelen sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. Het graadplan biedt weinig handvaten om een doelgerichte leerlijn voor de gehele 3de graad vorm te geven. De samenhang tussen de aangeboden doelen en de volledigheid en het evenwicht ervan zijn nog werkpunten. De academie laat hierbij kansen liggen om de artistieke rollen, de bijhorende doelen op het verwachte beheersingsniveau holistisch en geïntegreerd aan te bieden met voldoende aandacht voor de vaktechnische aspecten en verder bouwend op de uitgestippelde leerlijnen van de tweede graad.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De mondelinge feedback binnen de klaspraktijk is voornamelijk op het product gericht en volgt onmiddellijk na de leerervaring. De schriftelijke feedback op de evaluatiefiches bevat, naast productgerichte feedback, ook feedback op het proces. Voor de meeste leraren is het nog een aandachtspunt om de feedback bijkomend te richten op de zelfregulatie. De meeste feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend. In alle klassen hangt een klimaat van veiligheid en vertrouwen dat alle vormen van constructieve feedback mogelijk maakt.

Materiële leef- en leeromgeving BENADERT DE VERWACHTING De leraren beschikken over beperkte leermiddelen en infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn veelal veilig en zijn beperkt aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren benutten alle kansen om de beschikbare uitrusting efficiënt in te zetten. Ze gaan vaak op zoek naar speelruimtes buiten de academie met de nodige bijkomende accommodatie om bepaalde doelen te kunnen aanraken maar kunnen hierdoor moeilijk een leerlijn uitbouwen. Het fysiek comfort ondersteunt in mindere mate het leren en onderwijzen en is weinig stimulerend. Zo zijn bepaalde lesplaatsen beperkt geschikt voor de lessen woordlab omwille van het gebrek aan eigenheid, netheid, ongeschikte ondergrond en een gebrek aan de nodige accommodatie.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De evaluatie spoort met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De evaluatie is geïntegreerd in het onderwijsleerproces, betrouwbaar, fair en breed. In de loop van het schooljaar worden er verschillende evaluatiemomenten gepland op diverse locaties. De leraren betrekken de leerlingen en ouders bij de evaluatie. De academie kan de evaluatie nog versterken door de transparantie ervan te vergroten en duidelijke beoordelingscriteria vast te leggen en te communiceren aan de leerlingen en aan interne juryleden.

Leereffecten De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen grotendeels de doelen van
VOLGENS DE VERWACHTING het gevalideerd doelenkader bereiken. De leraren stimuleren de
studievoortgang van elke leerling. De doorstroming binnen het
leertraject en de doorstroom naar het hoger kunstonderwijs vormen een
gunstige indicatie.

5 **Respecteert de academie de regelgeving?**

De academie moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het zelfstandig voeren van een kwaliteitsvol beleid.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 5
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- Het uitreiken van een bewijs van competenties.
 - Decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs van 09/03/2018 - art. 59, 61, 62
 - Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs van 04/05/2018 - art.36

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de academie haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de rapportering en de oriëntering?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de academie kwaliteitsvol onderwijs waarbij de afstemming op het gevalideerd doelenkader, de effectieve feedback, de materiële leef- en leeromgeving, de leerlingenevaluatie, de leereffecten, de rapportering, de certificering en de oriëntering tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader? In welke mate respecteert de academie daarbij de regelgeving?

6.2.1 De rapportering en oriëntering

Rapportering ●

Certificering ■

Oriëntering ●

6.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	In de vakken instrument: klassiek: strijkinstrumenten	In de derde graad woordlab
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	◆	◆
Onderwijs en begeleiding op maat		
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak		
Effectieve feedback	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	◆	◆
Leerlingenevaluatie	◆	●
Leereffecten	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de academie een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de academie:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de rapportering en oriëntering.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de vakken instrument: klassiek: strijkinstrumenten.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de derde graad woordlab.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.